

Hyvinvointialueen välikaisen valmistelutoimielimen tilinpäätös 2021

VATE 25.02.2022 § 29
256/00.01.02/2021

Valmistelija

Pasi Hämäläinen, Tiina Högnabba, Minna Korhikoski-Västi

Toimintakertomus vuodelta 2021

Hyvinvointialueen valmistelu käynnistyi virkamiesvalmistelutyönä kesällä 2021 lakikokonaisuuden tultua voimaan. Jo ennen lainvoimaantuloa alueella tehtiin alueen kuntien kanssa yhtenäiset päätökset väliaikaisen toimielimen kokoonpanosta ja VATE nimitettiin Soiten hallituksen päätöksellä elokuussa 2021. Yhtenäisellä päätöksellä päädyttiin ns työskentelevään VATEen, jonka jäsenet nimettiin Soite kuntayhtymästä ja pelastuslaitokselta. Samalla linjattiin, että hyvinvointialueen valmistelu toteutetaan Keski-Pohjanmaalla viranhaltijoiden työnäs ns otona eikä valmistelua varten valittu erillistä henkilöstöä.

Valmistelussa on tukeuduttu mahdollisimman laajasti hallinnollisen tukiorganisaation palveluihin ja sopimuksiin. Kuntayhtymä Soite on toiminut valmistelun hallinnollisena tukiorganisaationa.

Lähtökohtana valmistelussa on ollut ”säilyttää kaikki se, mikä alueella jo toimii ja kehittää sitä – korjata se, mikä tulisi korjata ilman hyvinvointialueuudistustakin”. Soiten myötä hyvinvointialueen ideologian mukaiselle toiminnalle on jo useiden vuosien historia ja kokemus. Alueen asukkaille hyvinvointialueuudistus ei juuri näy – toivottavasti vain paranevina ja kehittyvinä palveluina. Lähtökohta on ollut myös ollut, että brändinimenä Soite voisi jatkaa myös hyvinvointialueella ja jatkossa Hyvinvointialue ”Soite” hoitaa, palvelee ja myös pelastaa.

Organisaatiouudistus aiheuttaa kuitenkin paljon muutostarvetta ulospäin näkyvän ja koettavan palvelun ”takahuoneissa”. Hallinnollisten tukipalveluiden osalta työtä on ollut eniten. Uudistuksen rinnalla ja osana sitä on ollut merkittävä rooli hankkeilla. Hankkeet ovat tuoneet taloudellista resurssia toiminnallisiin muutostarpeisiin ja hankkeet ovat olleet tukemassa toiminnan kehittämistä jo olemassaolevan strategian suuntaisesti. Samalla myös hankkeet ovat kuitenkin myös edellyttäneet henkilöstöresursseja.

Resurssien vähäisyys ja erityisesti asiantuntija-henkilöstön puute on nähty valmistelutyön kriittisenä riskitekijänä. Myös ostopalvelutoimittajien resurssien riittävyys on ollut koetuksella kun Suomi tekee muutosta yhtä aikaa. Kun valmistelua tehdään olemassaolevalla virkamiestyövoimalla otona, on riski olemassa. Järjestely on ollut haavoittuva. Osaltaan painetta on lisännyt jatkunut korona-tilanne, joka on osaltaan vaatinut viranhaltijoilta jatkunutta normaalista poikkeavaa erillisjohtamista. Vuoden 2021 osalta Soiten

ja pelastuksen virkamiestyövoima on kuitenkin selviytynyt urakastaan hyvin.

Valmistelu on edennyt hyvin ja ministeriöiden asettamien aikataulumittareiden valossa jopa etuajassa. Tässä mahdollistajana on ollut jo hyvin pitkälle olemassaoleva hyvinvointialueellinen toimintamalli ja soten kuntayhtymäratkaisu. Hyvinvointialueelle siirtyvästä tiedosta erittäin merkittävä osa on jo valmiina yhdessä organisaatioissa, asiakas- ja potilastiedot samalla rekisterinpitäjällä ja yhdessä ohjelmassa jne.

Toiminnallisesti painopiste on ollut Soiten, pelastustoimen, Kårkullan kuntayhtymän 3 toimipisteen ja kunnista siirtyvän tukipalvelutyön rajapinnoilla. On käynnistetty näiden keskinäisen integraation rakentaminen.

Yhteistyö muiden hyvinvointialueiden kanssa kulminoitui mediassakin laajaan keskusteluun sopimusmahdollisuudesta Keski-Pohjamaan ja Pohjanmaan hyvinvointialueiden kesken Kruunupyyn kunnan palveluiden osalta. Kruunupyy on osa Pohjanmaan hyvinvointialuetta, siksi valmisteluvastuu jäi tämän osalta Pohjanmaalle. Yhteistyötä on asiassa tehty hyvässä hengessä, mutta valmisteluvuoden päättyessä ei käytettävissä vielä ollut aihioita sopimuksille. Työ jatkuu. Toki Pohjanmaan rajalla tapahtui jo vuoden 2021 päättyessä merkittäviä ja työtä vaativia muutoksia, kun alueellisen pelastustoimen osalta toteutettiin ennakoiden muutoksia Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymämuotoisen toiminnan käynnistyessä vuoden 2022 alussa.

Vuoden lopussa ja ”jouluviikolla” VATEn toimesta valmistauduttiin historian ensimmäisiin aluevaaleihin. AVI nimitti alueelle aluevaalilautakunnan, jonka työskentely mahdollistettiin VATEn viranhaltijatyönä. Jouluviikolla aluevaalilautakunta arpoi historiansa ensimmäisille aluevaaliehdokkaille ehdokasnumerot.

Vuoden vaihtuessa käynnistyi hallintosäännön valmistelu.

Monin eri tavoin vuoden 2021 toinen vuosipuolisko oli historiallista aikaa. Pöydällä paljon asioita, joihin ei ollut malleja edelliseltä kaudelta. Tiivistä yhteistyötä valtakunnallisesti erilaisissa valmisteluverkostoissa ja runsaasti kysymyksiä – paljon myös pohdiskelevia ja etsiviä vastauksia. Suomi ja samalla Keski-Pohjanmaakin oli ottamassa uutta suuntaa. Toistaiseksi tätä tehtiin kuitenkin vanhan tutusti starttaavan rakenteen rinnalla, sillä samalla kun käynnistettiin hyvinvointialueen rakentamista, aloitettiin myös olemassaolevissa ja siirtyvissä organisaatioissa uusi valtuustokausi.

Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin

Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin aloitti toimikautensa 1.9.2021.

Soiten hallitus on kokouksessaan 9.8.2021 § 173 nimennyt VATEn jäsenet ja varajäsenet:

Sairaanhoitopiiri ja peruspalvelut:

Minna Korkiakoski-Västi Soiten toimitusjohtaja	Vilma Kiilunen (virkavapaa) hallintolakimies
Eija Kellokoski-Kari muutosjohtaja	Anne Harjunpää hankintajohtaja
Pasi Hämäläinen talousjohtaja	Tiina Högnabba talouspäällikkö
Eija-Liisa Heikkilä henkilöstöjohtaja	Andreas Blanco Sequeiros toimialuejohtaja
Mika Kivelä tietohallintojohtaja	Jukka Kangasvieri (vv) pelastuspäällikkö

Kehitysvammahuollon erityishuoltopiiri:

Tanja Witick toimialuejohtaja	Sari Valkama palvelualuejohtaja
----------------------------------	------------------------------------

Pelastustoimi:

Jaakko Pukkinen pelastusjohtaja	Jouni Leppälä pelastuspäällikkö
------------------------------------	------------------------------------

Väliaikainen valmistelutoimielin valitsi 1.9.2021 kokouksessaan puheenjohtajaksi Soiten toimitusjohtaja Minna Korkiakoski-Västin ja varapuheenjohtajaksi pelastusjohtaja Jaakko Pukkisen.

Poliittisen seurantaryhmän puheenjohtajistolla oli puhe- ja läsnäolo-oikeus VATEn kokouksissa.

Väliaikainen valmistelutoimielin kokoontui vuoden 2021 aikana neljä (4) kertaa ja käsitteli 34 asiaa mm.;

- väliaikaishallinnon sopimus työpanoksen siirrosta
- läsnäolo-oikeus välikaisen valmistelutoimielimen kokouksissa
- vuoden 2021 talousarvio
- hyvinvointialueen käynnistämiseen liittyvät asiat
- viestintäsuunnitelma
- yhteistoiminnan käynnistäminen hyvinvointialueen väliaikaishallinnossa
- vastuuvastuun valmistelijat valtakunnallisissa ryhmissä
- laboratoriopalveluiden järjestäminen tulevaisuudessa
- aluevaalilautakunnan kokoukset ja VATEn osallistuminen vaalien järjestelyihin
- valtionavustuksen haku sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistamiseen liittyvään ICT-muutokseen
- hyvinvointialueen viralliset kuulutukset ja ilmoitukset
- poliittisen seurantaryhmän kokouspalkkiot
- Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelun talousarvio vuodelle 2022
- YT-menettely henkilötietojen luovuttamisesta/aikataulu ja ohjeistus luovuttajille
- hyvinvointialueen valmistelun eteneminen ruotsinkielisen erityishuollon osalta

Poliittinen seurantaryhmä

Soiten valtuuston on kokouksessaan 4.10.2021 § 39 nimennyt hyvinvointialueen valmistelua varten poliittisen seurantaryhmän jäsenet ja varajäsenet:

Tapio Peltokangas	Erkki Lassila
Ilkka Piispanen	Tapio Tuikka
Sari Innanen	Riitta Rahkola
Piia Rautiola	Veli-Matti Hotakainen
Jukka Ylikarjula	Sirkka Juusela-Pekkarinen
Margita Lukkarinen	Mats Brandt
Kristiina Teerikangas	Tiina Isotalus
Matti Mustajärvi	Mauri Lahti
Boris Nygård	Jari Kleemola
Tina Lindskog	Päivi Pihlajakangas
Hanna-Lea Ahlskog	Mauri Salo
Johanna Laakso	Kirsi Biskop
Pentti Untinen	Susanna Kuorikoski

Puheenjohtajaksi valittiin Sari Innanen, 1. varapuheenjohtajaksi Boris Nygård ja 2. varapuheenjohtajaksi Matti Mustajärvi.

Poliittinen seurantaryhmä kokoontui vuoden 2021 aikana kolme (3) kertaa ja käsitteli 28 asiaa, mm.:

- poliittisen seurantaryhmän kokoonpanon lajentaaminen
- katsaus hyvinvointialueen valmistelutilanteeseen
- pääperiaatteet hyvinvointialueen valmistelussa
- henkilöstökyselyn tulokset
- organisaatorakenne
- aluevaalit
- virantäyttöön liittyvät periaatteet
- ICT-hakemuksen muutuskustannukset
- hallintosäännön valmistelu
- Case Kruunupyy
- Pelastustoimen rahoitus
- hyvinvointistrategian työstäminen

Tilinpäätös

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen on saanut valmisteluun 364 775 euroa valtionavustusta, jota on voitu käyttää hyvinvointialueen perustamiseen ja toimintaan sekä väliaikaisen toimielimen kustannuksiin. Vuoden 2021 toimintakulut olivat 184 127,69 euroa. Suurin kuluerä oli asiantuntijapalvelut, jotka koostuvat väliaikaisen valmistelutoimielimen sekä poliittisen seurantaryhmän toiminnasta, jotka ostettiin kuntayhtymä Soitelta sekä Kokkolan kaupungilta.

Valtionavustuksen oikeuttavien kustannusten tulee syntyä suoriteperusteen mukaan viimeistään 31.12.2023. Vuoden 2021 valtionavustuksesta käyttämättä jäänyt osa on kirjattu

hyvinvointialueen ennakkomaksuihin ja käytetään vuonna 2022 hyvinvointialueen valmistelutyössä.

Toimintatuotot	184 127,69
Toimintakulut	-184 127,69
Tilikauden ylijäämä	0,00

Tilinpäätös vuodelta 2021 on esitetty oheismateriaalina.

Päätösehdotus	Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin päättää osaltaan hyväksyä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2021 hyvinvointialueen valmistelun osalta ja saattaa sen tilintarkastettavaksi. Väliaikainen valmistelutoimielin esittää, että aluehallitus allekirjoittaa tilinpäätöksen ja vie sen edelleen aluevaltuuston hyväksyttäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.